

Visagino miesto savivaldybei
Parko g. 14, 31139 Visaginas

2016 11 11

DĖL LR SPECIALIŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO PROJEKTO 50 STRAIPSNIO KEITIMO

1. Tikslas: mažinti Ignalinos atominės elektrinės (IAE) uždarymo išlaidas ir gerinti Visagino investicinę aplinką

IAE sanitarinėje apsaugos zonoje (SAZ) vykdomų ar galimų vykdyti veiklų rūšys yra ribojamos. Šiuo metu IAE patikėjimo teise valdo 834 pastatus ir statinius. Antriam panaudojimui svarstyti 1 kategorijai priskiriami pastatai ir statiniai, kurie sudaro trečdalį visų IAE pastatų. Nereikalingų pastatų griovimo kaina: **16 266,97 tūkst. eur¹**.

Siekiant skatinti ekonominę plėtrą vykstant IAE uždarymui ir įgyvendinti Visagino savivaldybės strateginę kryptį „Visaginas - inovatyvios pramonės vystymo centras“², būtina sudaryti palankias sąlygas investicijų pritraukimui.

Vienas svarbiausių aspektų, lemiančių investuotojo sprendimą įsikurti tam tikroje vietoje, yra greitis, t.y. kaip greitai įmonė gali pradėti savo veiklą. Šiandien įmonės patiria ženklūs nuostolius dėl procedūrų laukimo laiko: investuotojas laukdamas 522 darbo dienas, pristatydamas 249 dokumentus ir aplankydamas 18 unikalių institucijų ar įstaigų, per 2 metus patiria **1,863 mln. eur** ekonominių nuostolį dėl nepradėtos veiklos³.

LR Įstatymo projekto dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų 50 straipsnio 3 dalyje reikalaujama trijų institucijų pritarimų ūkinės ir (ar) kitos veiklos leidimui SAZ gauti. Dabar numatoma:

3. Branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonoje galima kita įstatymais leidžiama veikla, nesusijusi su branduolinės energetikos objektų statyba, eksploatavimu, eksploatavimo nutraukimu ar priežiūra, tik gavus šiuos pritarimus numatomi ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai:

- 1) energetikos ministro nustatyta tvarka – visų branduolinės energetikos objekto sanitarinės apsaugos zonoje veiklą vykdančių licencijų turėtojų (kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatyme);*
- 2) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro (toliau – sveikatos apsaugos ministro) nustatyta tvarka – Radiacinės saugos centro;*
- 3) Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos nustatyta tvarka – Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcijos.*

¹ Visagino investicinės aplinkos apžvalga: <http://kurkl.lt/wp-content/uploads/2016/06/Visagino-investicin%C4%97s-aplinkos-ap%C5%BEvalga-2016-3.pdf>

² Visagino savivaldybės 2016 – 2020 metų vizija: <http://www.visaginas.lt/index.php?53392843>

³ Gamybos projektas Lietuvoje – kiek kainuoja laukti? <http://kurkl.lt/2016/10/28/gamybos-projektas-lietuvoje/>

Reikalavimas yra perteklinis, nes be minėto nuostolingų procedūrų laiko pagal LR Paslaugų Įstatymą⁴ leidimams gauti pridama dar nuo 30 iki 60 dienų, kurios įmonei kainuos atitinkamai nuo 77 625 iki **155 250 eur**.

2. Siūlymas: keisti LR Įstatymo dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų 50 straipsnį

Siekiant mažinti biurokratinę naštą ūkinės ar kitos veiklos leidimui SAZ gauti ir taip skatinant investicijų pritraukimą Visagine, siūlome žemiau pateiktą LR Įstatymo projekto dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų 50 straipsnio koregavimą nuo 3 šio straipsnio dalies. Šiuo atveju reikalaujama vieno Visagino miesto savivaldybės suteikto leidimo, taip trigubai sumažinant pritarimą ūkinei ir (ar) kitai ūkinei veiklai SAZ suteikiančių institucijų skaičių.

Siekiant užtikrinti gyventojų ir darbuotojų saugumą, trys institucijos (IAE licenzijos turėtojai, radiacinės saugos centras ir valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija) nustato tvarką, kuria remiantis yra išduodamas leidimas ūkinei ir (ar) kitai veiklai SAZ.

Atsižvelgiant į pateiktą informaciją, siūlome LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo projekto 50 straipsnį nuo 3 dalies keisti išdėstant taip:

50 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos sanitarinės apsaugos zonoje

...

3. *Branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonoje galima kita įstatymais leidžiama veikla, nesusijusi su branduolinės energetikos objektų statyba, eksploatavimu, eksploatavimo nutraukimu ar priežiūra, tik gavus Visagino miesto savivaldybės leidimą pagal energetikos ministro nustatytą tvarką, suderintą su:*

- 1) *branduolinės energetikos objekto sanitarinės apsaugos zonoje veiklą vykdančių licenzijų turėtojais (kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatyme);*
- 2) *Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro (toliau – sveikatos apsaugos ministro) nustatyta tvarka – Radiacinės saugos centru;*
- 3) *Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos nustatyta tvarka – Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija (VATESI).*

4. *Branduolinės energetikos objekto sanitarinės apsaugos zonoje su branduolinės energetikos objektų statyba, eksploatavimu, eksploatavimo nutraukimu ar priežiūra nesusijusių ūkinę veiklą vykdančių subjektų darbuotojams taikomos gyventojų kategorijai nustatytos ribinės apšvitos dozės, įtvirtintos 2001 m. gruodžio 21 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. 663 patvirtintose Lietuvos higienos normose HN 73:2001 “Pagrindinės radiacinės saugos normos”.*

5. *Branduolinės energetikos sanitarinės apsaugos zonoje veiklą vykdančios branduolinės energetikos srities licenzijų turėtojai privalo pagal patvirtintą radiologinės stebėsenos programą vykdyti periodinę darbuotojų radiologinę darbo vietų stebėseną.*

6. *Prieš pradėdami darbą branduolinės energetikos objekto sanitarinės apsaugos zonoje, su branduolinės energetikos objektų statyba, eksploatavimu, eksploatavimo nutraukimu ar priežiūra nesusijusių ūkinę veiklą branduolinės energetikos objekto sanitarinės apsaugos zonoje vykdančių subjektų darbuotojai privalo būti instrukuoti radiacinės saugos ir avarinės parengties klausimais.*

⁴ LR Paslaugų Įstatymas: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.28F4561D519F>

3. Įgyvendinimas: tvarkos leidimui ūkinei ir (ar) kitai veiklai SAZ nustatymas

Siekiant skatinti miesto ekonominę plėtrą vykstant IAE uždarymui ir nustatyti tvarką, kuria remiantis yra išduodamas leidimas ūkinei ir (ar) kitai veiklai SAZ, Visagino miesto savivaldybei rekomenduojama:

- 1) Inicijuoti bendrą susitikimą Visagine su leidimo išdavimo tvarką nustatančiomis institucijomis (IAE, radiacinės saugos centru, VATESI) bei Lietuvos energetikos institutu (LEI). Susitikimo tikslai:
 - a. įvertinti dabartinės branduolinės energetikos objektų sanitarinės apsaugos zonos dydžio perskaičiavimo poreikį;
 - b. nustatyti leidimų ūkinei ir (ar) kitai veiklai SAZ išdavimo tvarką.
- 2) Po susitikimo išsiųsti raštą su nustatyta pozicija suinteresuotoms šalims: LR energetikos ministerijai, LR aplinkos ministerijai, LR ūkio ministerijai, LR sveikatos apsaugos ministerijai, Ignalinos atominėi elektrinei, radiacinės saugos centrui, valstybinei atominės energetikos saugos inspekcijai.